

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10 frt. o. 6.
Félévre	5 " 50 kr.
Évnyegyedre	3 " " "
Egy órára	1 " " "

Szerkesztői szállás:

belső tordautca 122 szám.

Kiadó hivatal:

középtérsé Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasensteint és Voglernt (Neuer Markt 11 szám.)

Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyiltéri cikkek

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez küldendők. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál letetik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

1870-ki XV-dik évfolyamára.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre	10 frt. o. ért.
Félévre	5 " 50 kr.
Évnyegyedre	3 " " "
Egy órára	1 " " "

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középtérséi könyvkereskedésében) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Semlegességet hirdető ellenzéki journalisták franciaellenes coalitíója.

(Csernátóy és Horn.)

I.

(Brrr.) Megérjtek még azt is, hogy az „Ellenőr” és a „Nr. Fr. Lloyd” nyerek el az „Európa megmenő”i fölsége címzet; hisz oly erős coalitio összerakolásán fáradoznak, hogy attól maga III. Napoleon is megrémülhetne. Mind a két lapból csak egy ümlik a porosz rokonszenv, mintha Bismarck legdühösebb organumait akarnák a francia-falásban feltüntetni; holott semlegességet sürgetnek mindketten, s így mérsékelt hangon kellene szólaniok.

Csernátóy, az ó-balközép lapvezére, Zöld Marczhoz hasonlítja a francia császárt, ki „haramia” módon uralkodik 1851 decz. 2-a óta Franciaország felett, s „folytonos aggályban, lázas rettegésben, romlásos zürzavarban tartja Európát békéjéért, a nemzetek anyagi és szellemi fejlődését, az emberiség üdvös haladását.” Az „Ellenőr” fitymálólóg szól azon jó szolgálatokról, melyeket III. Napoleon Európának s a szabadságnak tett Sebastopol alatt és Itáliában mellett; ő csak azt látja szellemi szemével, hogy „esküjét megszegte, esalt, ölt oroszban minden irányban”; hanem majd „megtalálja kötelét.” — Most belekötött Németországba, csupán családi uralma érdekében. Cs. meg van győződve arról, hogy „a francia császárság utonálló politikáját” számoltatni fogja „előbb utóbb az európai általános becsületérzés minden elemeinek fellázadása és mennykővei által.” Majd, nagy okosan, arra figyelmeztet, hogy „poroszellenes érzelmek keltése van megkíséreltében”, azok által, kik egykor a „porosz tallérokat zsebeltek”; vigyázzon tehát „a magyar nemzet, nehogy meglopják jó hírnevét és jövődjét.” Elmondja Cs., hogy máj 1867-ben megjövendölte volt ezt a háborút, őt tehát ez meg nem lepte. Szerinte „a háborút lehetlenné tenni csak egy mód lett volna”, ha a magyar-osztrák monarchia értesítette volna Európát arról, hogy „főgtön Poroszország szövetségese leendő, mihelyt ennek személyében Németország nemzeti ügye, s így a civilisatio érdekei ellen indítatnék háború III. Napoleon családi politikája által.” Csernátóy nem tartja localisálhatónak a háborút, egyebet közt azért sem, mert „Ausztria sem nézhetné egyedül, hogy Poroszország újabb győzelme által jöjjön létre a német egység.” Angliának, Cs. szerint, attól lehet tartania, hogy ha Poroszország legyőzetnék, reája kerülne a sor szt. Iónáért. Spanyolországot arra sarkalja az „Ellenőr”, hogy „ha él még benne a régi büszkeség és lovagiaság”, csatlakozzék „késedelem nélkül Poroszországhoz”; Itáliát meg foglalja el Rómát, mihelyt a francziák megverettek. Legvégül arra figyelmezteti Ausztriát, ne kösse sorsát „III. Napoleon utonálló politikájának szerencsekerekéhez”, mert ez ellen „előbb utóbb feltámad egész Európa.”

Ha Csernátóy Franciaország mai parlamentit kormányát „haramia” uralomnak, a francia törvényhozás és a nemzet óriási többsége által helyeselt utóbbi politikáját „utonálló”-nak szidalmazza, ezt az „Ellenőr”-től zokon senki sem veheti; hisz példán ő azt sem látjuk tudni, hogy a nagy harc nem III. Napoleon családi uralmának megerősítéséért, hanem a porosz túl hatalmának korlátozására céloz; ezért lelkesül az európai egyensúly fenntartásának eme politikájáért egész Franciaország. Hogy Cs. maga sem tudja mit beszél, kitűnik abból is, hogy a háború megakadályozására egyetlen módnak azt vélte, ha Ausztria-Magyarország rögtön Poroszország mellé állott volna, s néhány sorról alább mégis azt hangsúlyozta, hogy a magyar-osztrák

monarchia nem nézhetné el azt, „hogy Poroszország újabb győzelme által jöjjön létre a német egység.” Az ilyen önmagának ellenmondó politikáknak aligha sikerül Angliát felültetni, a spanyolokat a porosz részére vonni, Itáliát Rómába beküldeni; annál kevésbé „egész Európát” reá birni arra, hogy haragja „dörgéseinek villanytömegét” Franciaország ellen fordítsa, ha mindjárt névszerint elősorolná is Cs. úr azokat, kik ma a porosz tallérokat „kitűnő hazafisággal, rendkívüli lelkesültséggel” zsebelik.

Pest, július 15. 1870.

(B.) Napok óta már csak a bal-, főleg a szélső baloldal szónokai beszélnek, s bár ez idő óta nem lehet a jobboldal szónokai czáfolgatásával tölteni az időt, mégis csak némelyike vonult vissza az ellenzéki szónokoknak, s a legnagyobb rész készített dicitóját jónak látja elmondani.

Azonban végtére is 15 ülés alatt véget érték a dicitók, s ma szólott mint utolsó felirt szónok Madarász, szólott mint indítványozók, Tisza K. és László Imre, szólott végre a miniszterelnök és a központi előadó, s ezzel az általános vita befejeztetett. Holnap következik a névszerinti szavazás.

Nem kívánom e lapok olvasóit sem Dobsa bukfeneczeivel, sem Rannicher Jakob Flankenbewungával fárastani; mert meg vagyok győződve, miszerint az olvasó-közönség is már olvasatlan hagyja a beszédeket, s ideje, hogy a hazzal együtt, a tudósító is bezárja tudósításait.

Tisza is zárbeszédében nem lévén hatalmában érvekkel támogatni pártja álláspontját, főleg nagy szavakban s mindennapi hasonlatokban keresett menedéket.

Andrássy miniszterelnök a gyöngékedése miatt jelen nem lévő belügyminiszter helyett emelt szót, s igen talpra esett erősségekkel és sok humorral védte a miniszterium pártja álláspontját. E beszédet ajánlom az olvasó-közönség figyelmébe, mint a mely a miniszterelnök határozott jelleméről újabb tanúságot tesz.

A napokban két interpellatio történt a spanyol trónjelölt kérdésében, egyiket gróf Csáky Tivadar tette a jobboldal, a másikat Horn Ede a baloldal részéről.

A miniszterelnök Csáky interpellatiójára felelve constatálta azon álláspontot, melyet az osztrák-magyar kormány e kérdésben elfogal, s hogy az a béke-politika pártján van.

A felelettel mindenki meg volt elégedve jobbról is, mint balról, csak Horn úr nem, ki azt kívánta gróf Andrássytól, álljon jól, hogy semmi esetre sem lesz háború. Gróf Andrássy erre nem felelt s Horn úr elégtelenségét jelentette ki.

En, részemről, valóságos szerencsének tartom, hogy Pozsonyban Horn urat képviselőnek megválasztották, mert így legelső fel lépésével saját maga constatálta, hogy korántsem oly tekintélyes publicista, mint a milyennek talán magát tartja, vagy a minőnek őt pártja hiesztelte.

Válasz

„Az alkotmányos hadsereg” tisztelt irójának.

Tisztelt uram! Meglepetéssel olvastam becses sorait, melyeket „Az alkotmányos hadsereg” című cikkének lefordítása alkalmából tett megjegyzéseimre méltóztatott a „Kol. Közl.” szerkesztőségéhez intézni; meg voltam lepetve azért, mert úgy látom, hogy kegyed félre értett. Ha valaki, úgy én tudom méltányolni azon buzgó bátorságot, melylyel ön uram, az alkotmányos hadsereg eszméjének megtestesítéséért, irodalmilag ismert tollával a szellemi küzdelemre lépett. E jel alatt ülendi meg az emberiség legdicősebb diadalát; nem azért, mert kegyed arról oly ékesen irt s az eszme megvalósulását ön és ön hön öhajjtuk; hanem azért, mert ezt öhajjtuk velünk együtt Európa minden felvilágosult nemzetei s így hazánk népei is; mert e tér felé sarkalja a egyszerű és üdvös eszme ellenzőit is az államadóságok és népterhek növekvő lavinája. Meg vagyok arról győződve, hogy a nép által forrón öhajjtott hadügyi átalakulás erős alapját képezi nálunk is a honvédelem, s e meggyőződésemet nem egyszer nyilvánítottam én is e lapok hasábjain. Ezekből, úgy az érdekelte cikre tett megjegyzéseimből is kitűnik, hogy nekem nincsenek oly „kétségeim” e részben, melyeknek eloszlására a „honvédké” befolyást gyakorolhat-

na. Remélem, hogy jelen soraimmal sikerülend min-napi glossám értelmét bővebben kifejteni, bár azok akkori rövid foglalatukkal sem látszottak előttem okot adni az álamam, valóban sajnált félre-értésre.

A mit a porosz „Landwehr” fontosságáról s a német nép lelkesedésének súlyáról multkor mon-dottam, ma is utolsó betűig ismétlem. Méltóztat az egész glossát („Kol. Közl.” 76 dik sz.) még egyszer átolvasni, s ott feltaláljandja mindazon tényezőket, melyeknek én Németország megmentését tulajdonítam és pedig jeles német historicusok után indulva. Az én ellenvetésem így szól: nem a porosz Landwehr „mentette” meg 1813-ban Né-metországot, és ezt így tanítja Clio is; kegyed czáfolata is azt állítja, hogy „csak hosszabb idő alatt „menthette” volna meg,“ s hogy „a német nemzet lelkesedése nélkül” az egy millió szurony sem tehetne volna azt; én az ellenkezőt nem állítottam, sőt számos más tényezőjét is felsoroltam a lipsei sikernek, történelmi tényeket idézván. E pontra nézve tehát nincs közöttünk eltérés: első glossám marad egy, a mint volt.

Második megjegyzésem így szól: „absolut értelemben véve e szót: „hadúr”, hazánk (t. i. Magyarország) soraapataira sem illik az: a király rendelkezik az ország haderejével, de az alkotmány értelmében ez nem önkényű hatalommal.”

Ön, t. uram, elismeri, hogy „elvéig” igazam van, de állítja, hogy nincs a gyakorlatban, mert a Felsőg ma is olyan hadura a sorhadnak, mint volt 10-20 év előtt. Legyen szabad mindennek előtt az 1867. XII. t. cikk 10-15. §§-re hivatkoznom, a melyek „hazánk soraapatait” a magyar hadsereg néven emlitik, a mely ha kiegészítő része is az összes hadseregnek, de nem „vegyített fegyveres testület”; az idézett cik-kelyek mutatják, hogy e magyar hadsereg nem áll az alkotmányon kívül, mert „egyeses vezérlét, vezénylet és (katonai) belszervezetést” kivéve, mindenben az ország rendelkezik föl-lotte, parlamentje által.

Az érdeklődő tovább, t. uram! melyik alkotmány értelmében rendelkezik a Felsőg a magyar soraapattal — mert én csak ezek-ről szólottam a glossában, — felelet: azon alkotmány értelmében, melyre a magyar király 1867. június 8-án a nép színe előtt eskült telt. Nekem tehát a törvény értelmében is a „magyar hadsereg” képező hazai soraapattok „törvényes állásához” kell csupán ragaszkodnom, s ekkor kitűnik, hogy ha évről évre mind teljesebb számmal bazaarkező soraapattok nem is tettek még eskült a magyar alkotmányra, tett a magyar király, s így velők csak a magyar alkotmány értelmében rendelkezhetik.

Kegyed csak úgy melleleg emlékezik meg a közös hadügyér felelősségéről. Pedig hát ez még sem olyanira illusorius. Ha a két szövötközött állam (Magyarország Austria) delegatiója nem tudná feleltre vonni a közös hadügyért, akkor az egész alkotmányosság pusztá látszat lenne. Ezt, úgy hiszem, cikkirő maga sem akarja állítani. Hogy a katonai hierarchia még él, igaz; de ez sehogy sem alterálhatja a magyar király alkotmányos jogkörét, melyet, soraapatainkat illetőleg is a magyar alkotmány legutóbb az 1867. XII. t. cikk idézett §§-ai jelölnek meg; ép erre vonatkozik harmadik glossám: „a király egyéb jogaira nézve is áll ez, egy alkotmányos monarchiában.”

A fegyelem nagyobb szükségét illető negye-dik glossámra ismét hivatkozom a „Kol. Közl.” 78 dik számára; a teljes szöveg semmi magyarázatot sem igényel. Azt sem fogja a magy. kir. honvédiszt tagadni, hogy rövidebb ideig fegy-ver alatt álló katonai testületnél nagyobb fegy-lem kell, mert különben a polgári katoná soha bele sem szokik, így azután a harcstéren nem használható; láttuk, hogyau lazul meg több éves katonáknál is a fegyelem egy hadjárat folytán, háiba még hozzá sem szoktatjuk. Akkor azt érnők el, hogy a hadsereg megvitátna a haditervet, meg bírálna a hely színén fő- és alvezéreit; a „verlorene postenekre” pedig elmehetne a fővezér maga, ha akarna, s egy csapat okoskodása miatt elveszne a hadtest, vagy a hadsereg maga. Ez tehát veszélyes az országra.

Ezért ismétlem, hogy azon időre, míg a hon-véd fegyverben áll, nagyobb fegyelemre kell őt szoktatni, mint a sorhadat. Azt is ismétlem, hogy veszélyt hozna az országra az, ha a honvéd bírálna meg: törvényesen rendelkezett-e a magyar király honvédelmi minisztere, a magyar király nevében, holott, midőn a sorban áll, még ti-zedese parancsait is tartozik feltétlenül végrehajtani.

A mi az államesnyről felhozottakat illeti, engedje meg t. uram, hogy ezekre nézve hallgassak.

A reakciónak nem lesz ez módjában; a felelős kor-mányról ezt maga a t. cikkirő sem föltételezi.

Hogy honvédet, polgárt, sőt a serka-tonát is a törvény iránti tisztelet kell hogy áthasson és hogy ez az alkotmány legfőbb garantiája — tagadhatlan; s az is elvitázhatlan, hogy erre az erős alapot a soraapattok nemzeti átalakítá-sa adja meg — katonai tekintetben; de azért bizuk a törvénymagyarázatot az illetékes parla-mentre és ne öhajjtunk magunknak törvények fe-llett vitázó katonákat, honvédeket, ezek csak elhir-telenkednek a dolgot és nem kimélnék a §§ okat.

Teljes tisztelettel!

a Fordító.

Az észak-német szövetség hadserege.

A „Constitutionnel” szerint:

„Az észak-német szövetség hadserege 13 hadtestből áll, melyek közül egy a kir. testőrség. Minden hadtest két hadosztályból áll, s minden hadosztály két gyalog és egy lovas dandárból, egy zászlóalj gyalog vadászból, egy tüzéri dandárból (vagyis egy ezred tábori s egy ezred vartűzéréséből), egy utász (hadmérnöki és hidász) és egy train zászlóaljából. A gyalog és lovas dandárok egyenként két-három ezredből állnak.

Van 114 gyalogezred és 16 gyalog vadász z. a. Minden ezredben 3 z. a. van 4-4 század-dal, minden században 250 fő. A lovasaság 10 ne-héz vasas, 21 draganyos, 18 buszár, 21 lándzsás és 4 százsz draganyos ezredből áll, minden lovas ezredben 5 svadron van.

A nehéz tüzérség csak most van szervezés alatt. A tábori tüzér ezred 4 osztályból áll, mely-ből 3 gyalog és 12 négy ágyus ütvegny, továbbá egy lovas osztályból négy ágyus 3 ütvegny. Egy közlebbi kir. parancs 4 dik lovas ütvegek állítását rendeli. Az ütvegek háboruban hat ágyusokra emel-tetnek. A tábori ágyuk összes száma 1,170.

Az utászkarban egyesítve van a hadmérnök-ség s a hidászok, melyek Franciaországban a til-zérséghez tartoznak. Azok bizvak meg háboruban az utak és táviridák építésével vagy szétrombolá-sával. Egy utász z. a. 4 századot, egy hidászt, egy aknázt és két utászt foglalnak magokban.

A 13 train z. a. mindenikében van két szá-zad, egy depot, egy munkás osztály s egy kenyér-sütő osztály.

A békéláb kbl 313,000 fő, ideszámítva az egy évi önkényteeseket is. Ebből 13,000 főre men-nek a hadi iskolák növendékei, a landwehrtörzsek, a rokkantak, a fegyszázadok stb. A többi 300,000 így oszlik el: 203,000 gyalog 358 zászlóaljban, 55,000 lovas 55,000 lóval, 370 svadronban, 33,000 tüzér 10,000 lóval, 6,700 utász, 3,100 traineur 1,600 lóval.

Poroszország hadi erejének lényeges részét teszik a mozgosított csapatok, vagyis oly csapatok, melyek nem rendes katonákból, hanem háboru ide-jén behívott hadköteles polgárokból állnak. A moz-gosítás megtörténtével a szövetség hadserege 3 részre oszlik: rendes, pót és honvédelmi csapatok-ra, melyek létszáma következő:

1. Rendes csapatok: 358 gyalog z. a. ezer fővel 358,000 fő, 74 lovas ezred 600 fővel és 713 lóval, 44,000 fő, 1,170 tábori ágyu tüzér-sége és 13 vándor tüzér ezred 138,000 fő, utászok, train stb., összesen 540,000 fő, 133,000 lóval.

2. Pótcapatok: Állnak a gyalog ezre-dek 4 dik zászlóaljaiból, a gyalog vadász zászló-aljak 5-dik századaiból, a lovas ezredek 6 dik svadronaiból, a tüzérezredek pótosztályaiból, az utász zászlóaljak pótosztályaiból, a train osztályok pótosztályaiból. Számuk következő: Gyalogság 117,000 fő, lovasaság 28,000 lóval 25,000 fő, tü-zérség, utászok, train stb. 9,000 lóval, 46,000 fő, összesen 188,000 fő 37,000 lóval.

3. Honvédelmi csapatok: Gyalogság 194 z. a. 800 fővel és 11 tartalék z. a. 155,000 fő, lovasaság 216 gyenge svadron 6,000 lóval, tü-zérség 216 század Landwer utászok 20,000 fő, összesen 175,000 fő. A háromféle csapat együtt 906,000 ember és 178,000 ló.

A „Wehrzeitung” a következő kimutatást közli a két hatalmasság haderejéről:

Észak Németország 620,505 embert állít síkra 144,831 lóval, 448 zászlóalja, 305 svadronba és 214 ütvegbe osztva, míg Franciaország tábori had-ereje a fennálló keretek határai közt (478 z. a. 264 sv. 224 tt.) 657,644 főre emelhető 108,820 lóval.

E tábori hadsereg ütözetképes létszáma az előbbinél 442,564 gyalog, 47,300 lovas főre és 1,284 ágyura tehető, a francziánál pedig 496,162 gyalogra, 49,596 lovasra és 1,344 ágyura.

A tábori hadsereg felállításánál után helyőrségekre és kiegészítőkre marad: Poroszországban landwehr és egyéb csapatokban 432 z. a., azaz: 369,116 gyalog, 180 sv., azaz: 36,802 lovas 32 ezer 930 lóval, végre 53,951 tüzér. Ellenben Franciaországban csak 20,103 lovas 17,103 lóval, valamint 30,000 tüzér, igen győnge gyalogsági keretek, végre 318 z. a. mozgó nemzetőr klbl 370 ezer fővel.

Az észak német szövetség hajóhada: 6 páncélos hajóból, 33 csavargőzűsből, 5 kerekessel és 8 vitorlás hajóból áll 563 ágyúval, míg Franciaország 55 páncélosal, 233 csavargőzűssel, 51 kerekessel, végre 100 vitorlás hajóval, s azokon 1,680 ágyúval rendelkezik.

Az országházról.

Kautz Gyula beszéde

(a képviselőház július 6-iki ülésében.)

T. ház! Azon nagy és emlékezős idők óta, a midőn néhány évtizeddel ezelőtt Angliában a parlamenti reform tárgyában oly viták folytak, melyek az összes mivel világot feszült figyelemmel kísértettek, azon emlékezős idők óta mondom, minde mai napig sem volt talán fontosabb belső szervezési politikai kérdés a parlament előtt, mint az, melynek megoldása reánk a jelenben vár.

E kérdés a mily nagy fontosságu, ép oly rendkívül nehéz kérdés is. Nehéz jelesül azért, mert majdnem kiegyezhetetlen ellentétek állnak kerekében egymással szemközt; mert historia és tradíció egyfelől, a rationalismus és ujkor követelése másfelől kibékítést keresnek e téren; nehéz azért, mert a balvélemény, elölteleték és talán önző vagy legalább önző érdekek is szerepelnek e tárgy felfogásában, és mivel minálunk Magyarországon a municipiumok rendezésének kérdése nem olyan mint más országban, t. i. igazgatás szervezési kérdés, hanem egyidejűleg első rangú alkotmány-jogi, szabadság kulturai kérdés is.

A törvényjavaslatra vonatkozólag tiszteltteljes véleményem az, hogy ha az előtűnk fekvő törvényjavaslatnak tartalmát csak az európai statustudományok mértékével mérném, ha alakját a legislativ törvényalkotási compositio szigorú szabályai szerint bírálom, egyes határozmányait csak az abstract liberalismus szempontjából mérlegelném, vagy a magyarsággal mit sem törődő, a theoriát mindenek fölé állító cosmopolita szemlévelgét át tekintném, és végül, ha azon belső meggyőződéssem nem volna, hogy azon megoldási módra nézve, mely az én lelki szemem előtt lebeg e tárgyra nézve, hazánkban mind kulturai, mind társadalmi, mind közgazdasági tekintetben a szükséges előfeltételek fájdalom igen nagy részben még hiányoznak: akkor soha sem adhatnám szavazatomat e törvényjavaslatra! S ha daczára ezeknek, daczára azon sok fogyatkozásoknak, melyekben e törvényjavaslat szenved, ráadom szavazatomat olyképen, hogy a tárgyalás alapjául, de csakis a tárgyalás alapjául elfogadom, ekkor kétszeres kötelességet érzek magamnak e votumomat indokolni.

Elfogadom t. ház a törvényjavaslatot először is azért, mert én is azok közé tartozom, kik benne egy első nagy és öntudatos lépést látok arra, hogy hazánkban egy az ujkor szükségének megfelelő központi a vidéki helyes kormányzat létrehozásáért, hogy azon decentralisticus nihilismusból, kedélyes anarchiából valahára kibontakozhassunk, melyben oly hosszú idők óta a vidéki igazgatási viszonyaink szenvednek elfogadom azért, mert benne első öntudatos lépést látok arra, hogy a központi és a vidéki igazgatási organumok közt, a magyar társadalom hosszú évek óta — fájdalom — nagyon is elhanyagolt számos nagy érdeke biztosítására szerves érintkezés állítsák elő; hogy a központ a vidékkel helyes egyensúlyba hozassék, hogy hazánkban a modern államtan és állampraxis azon nagy követelése, mely egy rendezett és szabad helyhatósági és községi rendszerre irányul, valahára kielégítették és különösen százados mulasztások helyreállítása ez irányban is előkészítették. (Tetszés jobbról.)

Elfogadom a törvényjavaslatot azért is, mert be kell ismerem, hogy az a fennforgó viszonyok lelkiismeretes tekintetbevétele minden factorok és elemeknek, melyek dispositióra állnak, kellően mérlegelve alapot iparkodik lerakni arra nézve, hogy egészséges és jobb közigazgatási, községi és utóvégre megyei rendszer kifejlethessék. Tetszés pedig ezt e törvényjavaslat a nélkül, hogy szakítana tisztelttelmélő tradíciókkal; teszi ugy, hogy idegen institutiókat, melyekhez nálunk sem az erők, sem az anyag, sem az elemek nincsenek meg, kellő figyelembe vesz, de vakon nem utánoz; teszi ugy, hogy a magyar államiaság tekintetei is kellőképen megóvatnak, a régi megyei alkotmányból pedig annyit, a mennyit a magasabb statusérdek, és a parlamenti felelős kormányrendszer veszélyeztetése nélkül föntartani lehet, az új keretbe beillesztetik. Elfogadom továbbá a törvényjavaslatot, t. ház, azért is, mert maga legnagyobb győngének egyike, vagy is az, hogy sem a centralisatio, sem a decentralisatio rendszerét következetesen keresztül nem viszi, fennforgó körülményeinkben és helyzetünkben magyarazatait ép úgy, mint indokolt

találja. Elfogadom még azért is, mert javításképesnek tartom, mert látom benne az elemeket, melyekből kedvező körülmények között, egy tökéletesebb egész fog egykor, szerencsésebb viszonyok közt működő törvényhozások által alkotni; és végre azért is, mert meg vagyok győződve, hogy egy ily nagy művet, mint az, mely előttünk áll, a practikus legislator, nem egyes részleteiben, hanem totalitásában van hivatal első vonalban megítélni. (Ugy van! jobbról!) Erre hivatkozni az általános vita alkalmával, gondolom, nem voltam jogosultlan. (Helyeslés jobbról.)

De elfogadom a törvényjavaslatot azért is, t. ház! mert rám nézve fontos és döntő érv fekszik abban, hogy mi állítatik a t. ellenzék részéről vele szembe; szembe állítatik vele oly felfogás, melyet — lehet, hogy csalódom; csalhatatlanságot politikai téren nem ismerik — sem a tudomány és theoria, sem a praxis és gyakorlati államélet szempontjából indokoltnak nem tarthatok; sőt hazánk politikai fejlődésére nézve visszas hatásának hiszek. (Jobbról! Ugy van! balfelől! Halljuk!)

A vita jelen stadiumában szerénytelenség lenne részünkről elméleti deductioa eszközödni, s állításomat csak röviden öhajtom indokolni.

A t. ház baloldala felfogásában, melyet az imént hazánk politikájának jövőjére nézve visszas hatásának nyilvánítottam, az európai államtan és állampraxis minden nagy categoriáinak helytelen felfogásából indul ki. Sem az önkormányzatot, sem a selfgovernment rendszerét, sem a helyhatósági intézményt, sem a parlamentarismust, sem magát a megyét benső alapjában, feltételeiben és hatályában nem kellőképpen mérlegeli. (Halljuk!) sőt alkalmat szolgáltat arra is, hogy ezen felfogását közelebbről bírálva a laicus — tehát nem az a ki ismeri e párt multját és jelenkori liberális törekvéseit, hanem a laicus, a távolban álló — igen jó meggyőződéssel azon gondolatra jöhete, hogy az ellenzék az istenben boldogult 47-iki municipális pártnak természetes utóda, (Tetszés jobbról; ellenmondás balfelől.) és nem azon ellenzéki párt, a mely szabad országban a folyton előretörő, javítani akaró, s mérszebb kezdeményezései reformerek táborá. (Jobbról! Nagyon jó!)

A kormányzatot illetőleg, t. ház, az ellenzék azon téves felfogásból indul ki, hogy a jó és felelős igazgatási rendszer oly megyei szervezettel, mely az igazgatásban a huzavonát törvényesen sanctionálja, a felelős kormány rendeleteinek csak tetszése vagy nem tetszése szerint tesz eleget, semmiképen meg nem egyeztethető, és soha és sehol sem létezik.

A parlamentararis rendszer tekintetében szintén azon téves felfogásból indul ki, mintha a parlamentarismus, mely a mi felfogásunk szerint a nemzet önkormányzatának egy felsőbb körben való létesítése, a gyakorlatban oly következtetésekre vezetne, a melyekkel egy erős és életképes municipális és helyhatósági rendszer össze nem volna egyeztethető. A helyett, hogy a parlamentben a nemzet szabad megválasztottaiból álló, a felelős kormányt, az államfelség személyesitőjét a koronát is magába foglaló organismust látna, mely az alkotmányos szabadság legnagyobb biztosítékát képezi — a helyett, hogy a parlamentben az egyéni, a socialis szabadság egyik legbiztosabb támpontját keresné a megyében: oly valamit vesz föl az állam centrumául és nehézkedési pontjául, a mi a parlamentarismust egyenesen lehetetlenné tenné. A parlamentarismusnak ezen vilpindens felfogása a t. barátom Mocsonyi minapi beszédeben találja legpraegnansabb kifejezését. Annyi ki tinnő szónok foglalkozott e beszéddel, hogy szerénytelenség lenne részünkről tovább is a kérdésnél immorálni; csak kettőt legyen szabad tisztelttel megjegyezni. Először azt, hogy ezen látszólagos nyugalommal tartott beszéd csendes folyamának felszínén alatt az ellenmondások egész legiója haláltusát küzdött egymással. (Helyeslés jobbról.) Egy oly beszéd, azon részét értve, mely a parlamentarismus kicsinylésére irányult, mely ha véletlenül a jobboldal tartatott volna, doctrinár sofismák halmazának, némelyek részéről tán a szabadság és alkotmányosság ellen irányított attentatumnak tratatott volna. (Élénk helyeslés jobbról;) de ruert véletlenül a baloldal egy tisztelt tagja által mondatott, a statusbilésesség non plus ultrájának kiáltatott ki! (Helyeslés jobbról.) Vagy tán az önkormányzat helyes felfogása által ad e az igen t. ellenzék jogot, hogy elfeledjük hibásabb formulatióját a parlament és megye tekintetében. Koránt sem. A helyett ugyanis, hogy az önkormányzati rendszert a vidék és helyhatósági ügyek szabad intézését az érdekltek által — továbbá egyenes szolgálatban, adók és közhivatalokban való teher vállalását a polgároknak, s végre finansziális, közgazdasági, kulturai és adminisztratív államfunktioknak a helyhatósági organumok által és a helyhatóságok egyéni közreműködésével való elintézését látna, ugy mint azt a selfgovernment classicus hazájában Angliában látjuk, a helyett lát ellenzék önkormányzat alatt valami egészen mást, ettől elütőt, mi sehol sincs a világon. És látja jelesül politikai jogoknak, szabadsági privilegiumoknak, hivatalosztogathatási szabadságnak rendszerét. (Helyeslés jobbról.)

Egy oly rendszert, t. ház, melylyel mint fennebb is röviden jeleztem és nálam hivatottabb szónokok kifejtették, nemcsak parlamenti kormány, de semmiféle kormány a világon össze nem fér. (Igaz! jobbról.)

De meg vagyok győződve ép oly erősen arról is, hogy nem lesz hátrányos azon hazára, melyet a jobboldal a megyénél és mindennél jobban szeret, Magyarországra nézve. (Élénk helyeslés jobbról.) Azoknak pedig, kik a jobboldal érveket szegénységüknek eltakarása tekintetéből gyanúsítással illetik, vádolják, és a 67-iki közösügyi kiegyeztetést veszik következtetéseik alapjául, legyen szabad szintén egész tisztelettel azt felelnem, hogy igen is azon párt, mely 1867-ben a nemzetet a nemzetellenes reakció kezzeiből megmentve önmagának adta vissza (Élénk tetszés jobbról) és Magyarország államiaságát megmentette, ugyanazon párt 1870-ben nem fog késni a megyei reakció ellenében megmenteni a 48 as új Magyarország legnagyobb kincsét — a felelős kormányt és parlamentet. (Élénk helyeslés jobbról.)

Hatósági élet.

M. Vászárhely, július 11-én, 1870. — Ma a székházánál két gyűlést tartottunk, melyek folyamáról kívánom röviden értesíteni.

Délelőtt a szék bizottmányának volt évnegyedes rendes gyűlése, melyen a bizottmányi tagok szerfelett kevés számmal jelentek meg. Ez ötletből gróf T. V. bizottmányi tag felszólt, hogy a gyűlések kihirdetését a lehetőleg nagy eszközöljék, hogy minden bizottmányi tag idejében meg tudhassa; mi meg is ígértetett, bárna ez alkalommal is kiűnt, hogy a mulasztást csak a falusi jegyzők követték el.

Az előnkü üdvözet után Bereczki Sándor interpellálja Jenei királybíró, hogy az ugynevett lovaslegény fizetését miért szedik a néptől, holott azt az utóbbi költségetes folytán az állam fizeti. Kiderült, hogy a királybírák fizetése nem lett a fölterjesztett mennyiségben megerősítve, s ezért hittek e díjt tovább is szedhetők; betiltva nem levén, a régi gyakorlat nyomán szedette a királybíró, s irnokot fizettek belőle. A tisztség később beszüntette e pénznek fölszedését. Határozat lett: hogy ez év folytán fölszedett pénz fizetessenek vissza az illetőknek, mire az alkirálybírák készséggel ajánlottak, azon óhajtas nyilvánítása mellett, hogy a Zustellungokat ezután egyenesen a düllokhöz küldjék. Az irnokok szükségessége külön indítvány következtében fog tárgyalatni.

Ezután szokás szerint bizottságokat nevezett elnökü főkirálybíró úr a kérelmek átvizsgálása s előterjesztésére, és a jegyzőkönyv megállítására.

Szlávi miniszter ö nmltsága tudatván a bizottmánnyal kinevezetését, ezt örvendotes tudomásul vette a bizottmány s feliratilag üdvözölni határozta.

A belügyminiszter közli a közlekedési miniszter azon tudósítását, hogy az utak rosszassága miatt a posta közlekedés akadályozva van; a bizottság utasítja a tisztséget az utak lehető jó karban tartására.

Olvasatott a számadást kezelő módozatokat és rendeleteket tárgyzó miniszteri leirat, mely ügyben a tisztség maga idejében megtette a kellő intézkedést.

Olvasatott nevelésügyi miniszter b. Eötvös ö nmltségének azon leirata, mely mellett felszóltatnak a hivatalok, hogy pártolják a községekben az iskola ügyet, az épületeket igazittassák, lehetőleg is emeltessenek s az iskolai előljáróság jelentésére az iskolába nem járókat a törvény értelmében büntessék és kényszerítsék. A tisztség ez ügyben is intézkedett már. Valóban ideje is, hogy a népnevelés ügyét mindenki hatáskörében előmozdítsa, s az országos törvényeknek érvény szerztesseik.

A postai pénztárványok módját tudató miniszteri rendelet tudomásul vétetik, miután már köröztetett is.

A havadtóik kérése: hogy ujra épített hidokról vámot szedhessenek, fölterjesztetik a miniszterimhoz.

A mult gyűlés határozata következtében jelentés jött be, hogy a szobeni takarékpénztárba betett büntetéspénzek, főként a bándi és sámsondi járások községeiből gyűlték volt be. A szék bizottságának már régibb határozata levén, hogy minden büntetéspénzek a községi iskolák fölségellésére fordittatnak, ez összegek is azon pénztárból kivételre csatoltassanak a már e célra gyűjtött alaphoz. Ennél jobbra nem is lehet a büntetéspénzek fordítani.

Több törvényezik olvasatott fel.

(Folytatás következik.)

II. kimutatás

a Kolozsvár sz. kir. városában alakítani célba-vett magyar kir. honvédzenekar alapjára, ugyan-csak Kolozsvár városában A) belmonostor tizedben Merza Joachim és Tauffer János urak által gyűjtött önkényes adakozásokról.

B. József Lajos 10 frt, Korbuly Gergely 10 frt, Csomai Sándor 1 frt, gr. Tékelyi János 10 frt, gr. Klebelsberg Vilmos 10 frt, Pagetné 2 frt, Botka János 50 kr, Wassy Józsefné 1 frt, Vikol Lajos 2 frt, Szucsáky és Totlmayer 40 kr, Ulrich 1 frt, Nevelics Miklós 50 kr, Balogh Ferenc 20 kr, Boér Sándor 1 frt, Vikol András 1 frt, P. Czink 50 kr, Becsey Hugó 50 kr, b. Máriné 2 forint, Béldi Gergely 2 frt, gr. Schweinicz 2 forint, Szász Károly 1 frt, K. Papp Miklós 1 frt, Szigethi Ferenc 40 kr, Merza Joachim 2 frt, Vikol Gergely 1 frt, Simon József 40 kr, Gebhárt Pál 1 frt, Binder Károly 50 kr, Schwarcz József 50 kr, Keller János 1 frt, Zessner 1 frt, Pap Áron 1 frt, Metzner Gyula 40 kr, N. N. 1 frt, Rettinger 50 kr, Lönhard Ferenc 10 frt, Tauffer János 1 frt, Blümel Fanni 50 kr, Veres Antal káplán 1 frt, Jecenzki János 1 frt, Báldi Lázár 1 frt, Stark József 2 frt, Bedekovics Ottilia 1 frt, Becsek Lajos 20 kr, Molnár szabó 20 kr, Lengyel János 20 kr, Reichberg Lőrincz 1 frt, Reil Dániel 1 forint, Fröhlich Wilmos 2 frt, Borbély András 40 kr, Fábrián Ignác 50 kr, Márton Sándor 10 kr, Feuerstein Bernád 20 kr, Brencsán János 1 frt, dr. Brandt 2 frt, Weinberger Mór 1 frt, Wesselényi Ferenc 5 frt, Stulbach Jakab 50 kr, Züllich István 1 frt, Kállai Lajos 1 frt, Murád Márton 50 kr, özvegy Hegedűs 60 kr, Jubó Ferencz 1 frt, özvegy Ujvárinó 1 frt, Szűcs Géza 1 frt, özvegy Merza Izsákné 1 frt, Polik János 1 frt, Frátta Márkus 40 kr, Piger József 20 kr, Piringer József 1 frt, Antkó 50 kr, Emmerling 1 frt, Kolín István 20 kr, Jerzsábek József 20 kr, öz. Kissné 1 frt, Engel gyógyszerész 1 frt, Bartha Paulina 1 forint, Münster Józsefné 1 frt, Schreithofer János 20 kr, Gréf Lőrincz 40 kr, Lázár Lajos 1 frt, Kohn Sándor 2 frt, Buday Károly 5 frt, Kovácsai József 50 kr, Ofner József 30 kr, Szilárdi Károly 1 frt, ifj. Bodor Pál 1 frt, Kántor Endre 1 frt, Zeiler Jakab 50 kr, Kirschner Jakab 1 frt, Boscovitz 1 frt, Höhn Lipót 50 kr, Kővári László 1 forint, Reinhard György 30 kr, Tauffer Eduárd 50 kr, készpénz összesen 136 frt 90 kr és urbéri kötvényben b. Bornemisza János fizetett 105 frtot 1870 július 1-től folyó kamat szelvényekkel.

B) Óvári tizedben dr. Hintz György és Ákoncz József urak gyűjtése: Czirájk Samu 5 frt, valaki 30 kr, egy valaki 30 kr, N. N. 30 kr, Póka János 50 kr, Zilahi Mózes 50 kr, N. N. 60 kr, Kaufmann 30 kr, valaki 20 kr, valaki 30 kr, Rucska János 5 frt, valaki 20 kr, Zudor Zsigmond 40 kr, öz. Jägerne 1 frt, Szt. Ferencz rendi zárda 1 frt, Pávai Antal 1 frt, Trandafr György 1 frt, Nro. 288 adott 2 frtot, Babos 2 frt, Grebe Henrik 50 kr, Horváth 1 frt, Ákoncz József 2 frt, N. N. 1 frt, Dávid Antal 3 frt, Stampa 2 frt, Csulak Dániel 2 frt, Blum 20 kr, Hurtai Dániel 20 kr, Schloizer 20 kr, Buchbinder J. 20 kr, N. N. 10 kr, szász kántorné 20 kr, egy valaki 20 kr, Komlosi Mátyás 2 frt, dr. Hintz gyógyszer-tulajdonos 1 frt 30 kr, összesen 38 frt, ehez adva a fennebbi A) alatti összeget, pénzül 136 frt 90 kr, urbéri kötvényben 105 frt.

Az I. és jelen II. kimutatások szerinti adakozások eredménye: a) készpénzben 477 frt 94 kr; b) urbéri kötvényben 100 frt.

Kolozsvárt, július 9 kén, 1870.

UJDONSÁGOK.

—? Mint biztos kútforrásból értesültünk, vas-útnak megnyitása augusztus hó 1-én elmaradhatlanul megtörténik. A napokban már csinos személyszállító-kocsik is érkeztek indóházunkhoz, úgy feles butorok is; a hivatali személyzet is megkapta már ily értelemben az útastitást az igazgatóságtól: ezek mind oly jelenségek, melyek fennebbi állításunk támogatására szolgálnak.

—? A sétatéri bizottmányt bátrak vagyunk figyelmeztetni, hogy a gyalogútnak nem ártana kissé megporondoztatni. Alig hull egy kis gyenge eső s már is helyenkint, — a mélyedésekben, valóságos kis tavak képződnek; a gymnasták még csak segíthetnek magukon, hanem más ember fia alig tud a meggyült vizet áthatolni. A hön óhajtott, remélt porondozás esetére — ajánljuk a rosta igénybevételét is, hogy ily kevesebb dolog jusson a cipő- és csizmapákoknak, az emberi lábak és lábacsák nem igen lévén alkalmasok a goromba kavicsok üszelődésére.

—? A harcsi szellem megszállá Pesten az egy éves önkényesek egy részét is. Mint hírlit, többen folyamodtak, hogy a háború kitörése alkalmából a francia táborban telessenek szolgálatot.

—? A hammersdorfi archaeologiai leltre vonatkozólag a „Herm. Ztg“ következő felvilágosítást nyert a szebeni városi tanácstól: A f. hó 5-dikén mintegy 8 mázsányi lelet már másnap följelentetett a hatóságknak, minek folytán ennek rendeltére a törvényszék egyik tagja Henrich K. tanácsos és Reizenberger Lajos tanár, mint szakértők által nemcsak pontosan megvizsgáltattak, hanem néhány darab, vegyeni elemzés végett Dr. Kayser A. G.

gyógyszerésznek át is lön adva, s egyszersmind gondoskodva lön arról is, hogy további intézkedésig egy darab se veszzen el. 8-án maga a lelet színhelye is megvizsgáltatott bizottmányilag Henrich és Klein Vilmos tanácsosok által s a találok is kihallgattattak. A vizsgálat befejezte után kimerítő jelentés fog intézteni a miniszteriumhoz.

—? Egy római távirat szerint a jul. 14-kén megjelent „Giornale di Roma“ a pápa által aláírt igen szenedélyos jegyzéket közül a magyar püspöki kar ellen.

(—) A kolozsvári magyar nemzeti színház alapításakor és azután is ismételve ki volt mondva, hogy ezen épületben kizárólag csak magyar színelőadások adathatnak. Mindamellett jóllehet tulajdon szerződött társulatunk levén, sajátképe a színház más színtársulatnak átengedtetet nem volna, s bár éppen több sürgőssé vált igazítás volt folyamatban, helyesnek látta az országos színházi választmány egy a román testvér nemzetiesség iránti rokonszenv és vendégszeretet jeléül kivételt tenni az általános szabály alól, az igazításokat megszakítani és színházunkat Milló M. román színtársulatának 3—4 előadásra, még pedig egészen díj nélkül átengedni. Teljesen alaptalan tehát azon itt-ott felmerült állítás, mintha a nevezett román színtársulat, az előadásokkal magokkal járó rendes napiköltségeken kívül bármit fizetne a színházért, vagy éppen a jövedelemből kénytelenítettnek színgazgató Fejérvárral osztani.

(—) Máthé Dénezs fogtűvész hazánkba ép most utazott át városunkon Előpatakra és Brassóvidékére, honnan agustus közepén Kolozsvárra térend vissza.

— Zongora tulajdonosokra nézve bizonyára kellemes hírt mondunk, midőn tudatjuk, hogy jelenleg egy Triska Ferencz nevezetű zongorakészítő és hangoló van itt Bécsből, a ki kitépő munkája által már annyira meggyerte a zenei körök meglegedését, mikép szerfelte kívánatos volna, hogy állandóan itt maradjon.

—? Az első konstantinápolyi nagy tűzvész nyomban követte a második. Hiteles tudósítások szerint a kétszeri tűzvésznek 7—10,000 ház s mintegy 1500 emberélet esett áldozatul; az összes kár megközelíti az 100 milliót. Konstantinápolyban lakó hazánkiai közül a Szathmáry-családnak mindene oda égett.

—? Vért lázító eset történt közelebről Sevilla környékén. Egy haszonbérlo neje szülve, mialatt férje az újszülöttet templomba vitte, a beteg nejevel honmaradt gitana (czigány) pisztolyt szegzett rá, pénzt követelve. A megrendült beteg nő a szomszéd szobába utasította a czigányt, s míg ez ott a pénzt kereste, az alatt bezárta szobája ajtaját, fölfegyverkezve távol lévő férje fegyverével. E pillanatban a czigány nő férjét, — ki gyermekét férjével a templomba vitte volt — az ablakon át férje nélkül látja visszatérni. A gitana be sem várva a választ azon fenyegetésére, hogy ha a gitana nem kapja meg a pénzt, a csecsemőt megöli, annak koponyáját egyik ablakrácsoszat szétzúzza; de ugyane pillanatban az anya fegyvere őt is leteríté. Ugyanekkor a czigány nő fessegetni kezd az ajtót, hogy úrnője szobájába hatolhasson; de már késő volt, mert csendőrök érkeztek, kiknek egyikét ugyan pisztolyal lölte, hanem a másik a gaz nőt teríté le golyójával. A gyermekét vesztett szerencsétlen anya azonnal megőrült.

— Angolosan. E hó 10 kén vasúti összejövetés volt Carlisle körül. Öt emberélet esett áldozatul s mintegy 30 tás kisebb nagyobb mérvben megsérült. A bátsó első osztályú kocsik, melyek egyikében Lord Lindsay ült, nem szenvedtek kárt. A bennlők önkénytelenül kissé meglökték egymást, az volt az egész. Mylord az ablakon kidugta fejét, miután látta, hogy kocsiját nem érte baj, ismét hátra vetette magát kényelmes ülésébe. Nemsokára a rend helyre volt állítva s egy vezénylő jelenti a lordnak: Uram, nagy szerencsétlenség történt! — Indeed? Oh! Négy koci összezúzott — Indeed? Oh! Öt ember oda veszett — Indeed? Oh! — Kötők inasa is, uram, hat darab van üszszetépve! — In six pieces? Oh! — Mit kezdjünk vele? — Hozza ide azt a darabját, melyen bürdöm kulcsai függnek.

— Pályázat. A kolozmonostori magyar kir. gazdasági tanintézetnél f. év november hó 1-jével betöltendő 12 állami alapítványi és 8 intézeti szabad helyre ezenell pályázat nyitattik. Az állami alapítványi helyekért csak is az erdélyi s kapcsolt részekben — az intézeti szabad helyekért elleben a magyar korona országai bármelyikében született ifjak pályázhatnak. Felvételi feltételek: legalább 17 éves kor s 6 gymnasiumi, vagy 4 reáliskolai osztálynak kitűnő sikerrel lett bevégezése; munkára képes, egészséges testalkat s jó erkölcsű magaviselet. Az állami alapítványi helyekért folyamodók folyamodványaik, iskolai és szegénységi bizonyítványai, az intézeti szabad helyekért folyamodók viszont iskolai és szülőik vagyoni állásáról szóló bizonyítványokkal kötelesek ellátni. Az állami alapítványi helyekre befogadott ifjak az erdélyi országos alaphoz egyenként évenként 150 frt segélyben részesülnek, s ez összegért az intézetben convictus szerű berendezés mellett, mosáson kívül, minden ellátásban. Az intézeti szabad helyekre föl-vett ifjak viszont évenként fizetendő 150 frtért az állami segélyben részesülő ifjakkal egyenlő ellá-

tásban részesítetnek. A folyamodások folyó évi aug. 5-éig a kolozmonostori magyar kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához, Kolozsvár, külm-nostoruteza 57. sz. nyújtandók be. Kolozmonostor, 1870. július hó 1. Az igazgatóság.

— Meg fog jelenni szeptember havában a „Nagy-Enyedi Naptár“ 11 dik évi folyamata az 1871 dik évre, melynek kiadási tiszta jövedelmének fele, megjelenése óta minden évben bizonyos jótékony célra volt szána és adva. Mely Naptár az erdélyi lakosok szűkegeihez volt alkalmazva s az országos vásárok bettűrend és hónapok szerint minden évben kijavítottak. Épen így adatik ki 1871-re is. Terjedelme, mint eddig, 4 egész iv. Tartalma lelkesítő, különösen a nép fiai találok benne történeti elbeszéléseket öseink dicső tetteiről, csatáiról. Ezen 1871-ik évi Nagy-Enyedi Naptár kiadási tiszta jövedelmének fele — leroskadáshoz közeledő és toronyunk megerősítése és fedelének egész újbóli kiépítése költségeinek pótlására van szána. E naptár kiadójá nem zsebet tölti, a ki naptárból vesz, oly célra adozik, mire, ha felszólítatik, hihetőleg azon 26 krajezárnál, a mi e naptár ára, többet is adna, így azonban a csekély összegért naptárja is lesz és áldozott is a n-enyedi azon os toronyra, mely az útazót, mesz szírók figyelmezteti azon város helyére, mely már háromszor csaknem végképen elpusztított. Tisztelettel és bizodalommal szólítom fel a naptárt használó közönséget és az ezt áruló tisztelt egyéneket, szerezenek minél több vevőt a N. Enyedi Naptárnak. Tájékozásl: egy Naptár ára fehér papírral ellátva 26 kr o. é, a ki 20 darabot vétet, 3 darab felül adatik annak, 25 darabon felül bár hány százig 25 percent engedtetik, akár a pénz-ből levonva, akár a naptárral oda pótolatik. Könyv-kötőknek pedig 100-a kötetlen 14 frt netto mind készpénzzel. Kötetlen 50 darabnál kevesebb nem adatik. Löcsey Sp. Lajos, *) nagy-enyedi könyvkötő és naptár-kiadó.

— Nyilvános köszönet. Én alólirott ns. Alsó-Fehérmege borbáni birtokos, kinek Kolozsvárt a „Viktoria“ tűzbiztosító-társaságnál 1870. év május 19 kén kiállított kötvényét fogva egy házam, egy csüröm, két istálló biztosítva vala, a mely épületek már június 29-kén 1870. rosz kek az ált el-égettetett, a mely épületnek biztosítási értékét a „Viktoria“ biztosító-társaság nagy sietséggel kifizette, melyek után köszönetemet nyilvánítom. M.-Szt. Imre, 1870. jul. 3. Kádár János, károault.

— Necrolog. Szerda-Szt. Annai Antalfi Lajos és nője Fejér Veronika, két fiával: Lajos- és Elekkel; Antalfi Mária, férje, ügyvéd Soós Józseffel; Antalfi Judit; Imrefi Eliz és öz. Bodogri Józsefné, Nagy Anna, megazomorodott szívről tudatják, hogy a jó testvér, nagybátya és rokon szerda szt-annai Antalfi Ferencz, 35 éven keresztül gróf Mikes János úr gazdasága és törvényes ügyei igazgatója, f. hó 14-ére viradólóg, élte 69-dik évében, megszűnt az élők közé tartozni. Az öt ismerőknek egy szélesen kiterjedt köre arról tehet tanuságot, hogy a boldogultban egy rendületlen hazafit, egyenes lelkű, meleg szívű emberbarátot rejtett el az irigy koporsó; testvérei pedig a feláldozó testvér és rokonszeretnek egy nem mindennapi példányát siratják öbenne. Áldás fedezze nemes porait!

— Necrolog. Folly Mihály és neje Mátéfi Károlina, a maguk, ugyszintén gyermekeik: Luiza, Huflesz Károlyné; Sándor és Adél, valamint számos rokonok nevében mély fájdalommal jelentik, hogy forrón szeretett gyermekök, az illetőknek édes testvére, rokona, Folly Károly, ifjú élete 19-dik évében, f. hó 18-dikán, hosszas szenedés után meghalt. A szép reményű ifjú korán kiszenedett tetemei f. hó 20 kán d. u. 6 órakor fognak, szülőinek belkőzépüzetű 542. számú házától, az evang. luth. sírkertben lévő családi sírbólba kísértetni, lelkeért pedig az engesztelő áldozat e hó 21-kén d. e. 10 órakor a kegyesrendiek egyházába az egek Urának bemutatni. Mindkét gyászszertartásra minden résztvevő szomorú tisztelettel meghívatik. Kolozsvárt, 1870. július 19.

KÜLFÖLD.

A francia hadsereg hadállását elfoglalta s így minden órán várhatni a hadműveletek megkezdését. Hir szerint a hadi terv az lenne, hogy a jobb szárny a bajor Pfalzon és a Schwarzwaldon át Frankfurtnak nyomul — mintegy 150,000 ember, hogy a német vasútat e gőcpontját elfoglalja. A francziák szándéka az lenne, hogy a dél-német államokat előző-nölve így forduljanak északra. Ez alatt a bal-szárny az elbei hercegeket foglalná el, hogy az északi tengeren megjelent nagy flottával, mely tetemes kiszálló csapatokat hord hátán, kezét fogva intézze hadműveleteit Hannover és a porosz partok ellen.

Páris, jul. 17. A császár fogadta a senatus küldöttségét. Rouher hazafias beszédére a császár következőleg felelt: „Komoly háborúba ereszkedünk; Franciaországnak minden gyermeke közreműködésére szüksége van.“

Páris, jul. 16. Több mint egy negyed mil-*) Tisztelettel kéretnek minden erdélyi hírlapok e közlemény átvételére. L. L.

lió ember hullámzik ismét a boulevardokon, a Mar-seillaiset énekelve. A nép lelkesedése a legmaga-sabb fokra hágot. Este több ponton kivilágítás.

Franciaországban a kormány hadikészletleit a legnagyobb lelkesedéssel fogadják. Párisban a lelkesedést „meas“-nek mondja egy sürgöny, s minden arra mutat, hogy e szó helyesen van vá-lasztva. A tümegek kívánják a háborút. Óriási nép-tümegek tolonganak a boulevardokon. A császárt a Place de la Concorde-on „éljen Napoleon! le Poroszszággal! szavakkal fogadták.

Párisból a következő tudósítás érkezett; Az összes tengerészeti miniszterium nyakra főre dolgozik. Három hajóraj képezéséről beszélnek; ezek egyike Bouët — Willaumer tengernagy és La Ron-ciére le Noury altengernagy parancsnoksága alatt a balti tengeren, a másik Jurlen de la Gravière tengernagy s a harmadik, melynek parancsnoka még ismeretlen, a középtengeren fogna működni. Azon vannak, hogy a tengeri hadsereg tüzskará-nak hadteste, mely három tengernagy, 15 alteng-ernagy, 30 contresadmírál, 130 hajós kapitány, 270 fregatt kapitány, 750 hadnagy és 600 zászló-tartó áll, aktivitásba helyeztessék. A hadügymi-niszterium is teljes erejéből dolgozik, a mozgósi-tási parancsok készen vannak; a tüzérség és a vár-noktestek a hadiszereket szállítják a határokhöz.

Páris jul. 17. Több francia lap aláírást nyit francia katonák számára. A távozó ezredek nagy-szerű ovatiókban részesültek. Egy csász. rendelet meghagyja, hogy a három első hadtest mozgó nem-zetűrsége az illető departement fővárosában saját hadállományával egyesüljön.— A Patrie írja: Fran-cziaország manifestumot intéz még ma a délnémet államokhoz, mely kimondaná, hogy a háborúnak Francia és Poroszszágra kell kizárólag szorit-kozni s hogy Franciaország a német nemzet jo-gait és függetlenségét tiszteletben fogja tartani. A senátus egyhangulag elfogadta a törvényhozó tes-tület által megszavazott törv. javaslatokat.— Gram-mont értesítette az angol és belga követeket, mi-szerint Franciaország Belgium semlegességét meg-strategiai tekintetben is tiszteletben fogja tartani.

München jul. 17. A bajor hadsereg össze-működése a poroszszal elrendelgetett.

Berlin, jul. 16. A porosz miniszterium és a szövetségi tanács elhatározták az összes éjszakné-met hadsereg mozgósítását. A nélkül, hogy a rendelet előbb nyilvánossá tétetett volna, hogy e tekintet-ben is Franciaország tegye meg az első lépést, tényleg a mozgósítás már tegnapelőtt megkezdett. Minden felé katonai intézkedések, melyeket a la-kosság lelkesedéssel tüdőzől. A vasuti szolgálat majdnem kizárólag katonai célokra vétetett igény-be. Boroszlóban ma hire járt, hogy a koronaher-czeg Steinmetz tbnokkal Délnémetországba, a ki-rály Moltkével Coblenzbe, Frigyes Károly hg. Her-varthtal Hannoverbe mennek. Minden porosz nagy-városból Franciaország elleni tüntetéskört tudósítanak.

Berlin, jul. 16. Az itteni kereskedőség egy millió tallért szándékozik hadviselésre a király ren-delkezésére bocsátani. Nem épen alaptalanok a hi-rek, melyek szerint az orosz hajóhad a poroszszal fog közösen működni a keleti tengeren, s egy északamerikai figyelmező hajóraj érkezik az éjszaki tengerre. (?)

München, július 16. Tegnapelőtt a porosz követ interpellálta az itteni kormányt, vajjon kész-e a védezővetségnek megfelelőleg Poroszország magatartásához csatlakozni. Megelőzőleg Würtenberggel és Badennel történeti távirati megegyezés folytán a bajor kormány a király nevében igenlőleg válaszolt. Mondják, hogy porosz csapatok vannak már útban Dél Németország megerősített helyeinek megszállás-ára, míg az azonnal hadilábra helyezett délnémet csapatok az elbei hercegegek védelmére északra vonulnak. Hétfőn hivatalos közlések fognak tétetni a kamarában. Holnapra várják a francia követ elütazását.

Drezda, jul. 16. A koronaherceg, mint a szász hadtest feje, nagy tevékenységet fejt ki. Frie-sen miniszter Berlinbe utazott, hogy kifejezze Szász-ország föltétlen odaadását a német ügy iránt. Ba-jorország és Würtemberg kiadták a mozgósítási parancsot.

Berlin, jul. 17. Hamburgba Koppenhágából azon hir érkezett, hogy Dánia semleges marad.

Bern, jul. 17. A nemzetgyűlés korlátlan hitelt engedélyezett a szöv. tanácsnak a semlegesség megővására. Bazel és Costance között csapatok állítottak fel. A bajor csapatok netaláni átvonulása Schaffhausenen meg fog akadályoztatni.

Washington, július 16. Grant hivatalosan fogadta a francia követet.

Legujabb.

Bécs, jul. 18. (A „Reform“ távirata.) A teg-napi minisztertanácsban ő Felsége, daczára, hogy többen ellene szavaztak, a legszigorubb semleges-ségre határozta el magát.

Páris, jul. 18. Tegnep este ment el innen egy francia tábornok Berlinbe a hivatalos hadize-zettel.

A „Constitutionnel“ jelenti, hogy a toborzott önkéntesek száma már a tizezren felül van. A rend-őrségnek egy hirdetménye int az utcai tüntetések-től, a mennyiben a fővárosnak nyugalom által kell bizalmát tannitnia.

A párisi kormány által a dél-német államokhoz — ez utóbbiak semlegesége tárgyában — intézett sommátióban a francia kormány, semlegeség esetében a legteljesebb figyelmet igéri azoknak, — ellenkező esetben tekintet nélküli eljárásal fenyegeti azokat.

Páris, jul. 18. Gortsaakoff hg ide érkezett. Ugy hiszik, hogy eltelik még néhány nap, míg a katonai hadműveletek elkezdődnek.

London, jul. 18. A mai „Morning Post” kiemeli a hatalmak fáradozásait, a háborúnak Francia- és Poroszország közötti localizálása végett, s azon reményét fejezi ki, hogy a hatalmak — az első nagy csata után — közvetítés végett intervegniálni fognak.

Kopenhága, jul. 18. A háboru mellett nagy manifestációk készítettnek elő.

Berlin, jul. 18. Angolország kérdés intézett a porosz kormányhoz, ha vajjon — az 1856 iki párisi egyezmény értelmében — a fegyverfogás előtt hajlandó volna-e a vitás kérdést a semleges hatalmak elé terjeszteni. Angolország kész a kellő lépéseket kezdeményezni. Mint mondják, ugyanily kérdés intéztetett Párisba is.

Hamburg, jul. 18. A hamburgi kikötő előtt több nagy hajó süllyesztett a víz alá, s pokolgépeket bocsátottak a vízbe. Helgolandnál 17 francia hadihajó cirzált.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

A közönség köréből. *)

Tekintetes szerkesztőség! Sziveskedjek ezen alább következő közleményt — egyháznak érdekében becses lapjában, mielőbb közzé tenni.

A közlemény itt következők: A nagy-enyedi ev. ref. egyház egyik segélygyűjtő biztosa tek. Pap Gyula urhoz a „Haza” m. életbiztosító bank erdélyi főfelügyelőjéhez — az általa még múlt évi oct. havában — hazánk külső vidékein szétosztott gyűjtő ivekől újabbban a következők küldettek és számoltattak békebi egyháztanácsunk előtt: Kis-borosnyói ev. ref. lelkész tiszt. Álb. Endre uré 3 frt 60 kral terhelve, hónap 6 nagy mélt.

*) Az e rovatban megjelölt cikkekért csak a sajtó-hatósággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

Nagy Dániel uré Kézdí-Vásárhelyről 11 frt 38 kr. kézdí-mártonfalvi ev. ref. lelkész tiszt. Simó Sándor uré 4 frt 20 kr. hidvégi ev. ref. lelkész tiszt. Nagy Sándor uré 7 frt 5 kr. b-hunyadi ev. ref. lelkész tiszt. Ignácz Károly uré 4 frt. Kolozsvár sz. kir. város polgármestere tekintetes Fülöp Sámuel uré 22 frt 20 kr. főbíró tek. Makodi Sámuel uré Kolozsvárról 3 frt 50 kr. mélt. Mikó Sámuel uré Kolozsvárról 4 frt 80 kr. A „Haza” m. életbiztosító bank vezérigazgató tek. Kis Zsigmond uré Pestről 21 frt. Bányanagy tek. Münstermann Frigyes uré M. Ujvárról egyházi gondnok tek. Sándor Elek urnak ezimezve 12 frt 50 kr.

Ezek mellett árapataki ev. ref. lelkész tiszt. Csulak Zsigmond ur saját ivén — az egyházi előjárásnak ezimezve küldött 8 frtot, a brassói luth. egyház — segély gyűjtő biztos mélt. Honchárd József ur felhívására — ugyancsak az egyházi előjárásnak ezimezve 11 frtot.

Fogadják a t. beklődő urak ügyünk érdekében kifejtett nemes buzgalomkért — többszöri és többszörös pusztulást szenvedett egyháznak legforróbb közszónetét.

Azon t. urak, pedig kik a t. Pap Gyula urtól elfogadott iveket mindez ideig bé nem küldötték, — tisztelttel ismételtel felkérte nek: méltóztatásnak azokat, ha szintén tresszen is akár a széküldő biztos ur, akár egyháznak jegyzői hivatalának ezimezve a lehető legrövidebb idő alatt beklüdeni, hogy Pap Gyula ur végleges beszámolását megtehesse. Nagy enyedi ev. ref. kebli egyháztanácsunknak folyó évi jún. 26-án tartott gyűléséből.

Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész mint egyházi jegyző.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Julius 19 én: 5% Metaliques 100 frt 50 —. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 59 —. Kamat 50 —. 1860. Kölcsön 85.75. Bankrészevény 664. Hitelintézet részvény 200 frt 199 —. London 10 ft st. 100 ft. 23 1/2, kr 132.75. Ezüst 130 50. Ca. királyi arany 6.10. Napoleondor 20 frank. 11.04.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 75 —. Temesi 69 —. Erdélyi 69 —. Horv.-Slavon 69 —.

HIVATALOS.

189 sz. — 1870.

(316)

(2—3)

Árlejtési hirdetmény.

A folyó évi július 30-án délelőtti 10 órakor, a sz. udvarhelyi m. kir. mérnöki hivatal irodájában, a főméltóság m. kir. közmunka- és közlekedési miniszteriumnak folyó évi április 26-án 6222 sz. alatt kelt engedélye folytán, a héjjasfalva sz. udvarhelyi út helyreállítása érdekében szükségeseltető többféle útszámolásoknak válatát újjáni beszerzése végett, árlejtés fog tartatni.

A szükségeseltető útszámolások kikiáltási ára tészen 2666 frt 22 kr. Az azokhoz szükségeseltető fanyelek ára külön 174 frt 20 kr. Az egész kikiáltási összeg 2840 frt 42 kr.

osztrák értékben.

A vállalkozni kívánók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási összeg 5% százalékát bánatpénzzel (vadium) az árlejtő bizottmánynak letenni; a vállalkozó pedig köteles, az árlejtés bezárása után, saját bánatpénzét a vállalati összeg 7% százalékára, biztosítékul, kögészíteni.

Írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, ha a kiszabott bánatpénz mellékelve lesz. A bánatpénz készpénzben, vagy nyilvános hitelpapirokban (ezen utolsó a bécsi börze akkori árfolyama szerint) melléklendő, és a bepecsételt ajánlat boritékának külsőjére részletezve följegyzendő.

Írásbeli ajánlatok csak a szóbeli árlejtés megkezdése előtt fogadtathatnak el, és a szóbeli árlejtés bevégezése után bontathatnak fel.

A vállalkozási feltételek, s a beszerzendő szerszámokról kimutatás a nevezett mérnöki hivatal irodájában, a szokott hivatalos órákon, megláthatók.

Sz. Udvarhelyt, július 14 én, 1870.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

Szám. 2140/1870.

(315)

(2—3)

polg.

Hirdetmény.

Hunyadvármegye dévai törvényszéke részéről az Erdélyi Hivatalos Értesítőben múlt évi május 31 én 1320 sz. a. kibocsátott hirdetmény kapcsában közhírré tétetik, miszerint Mihonyeszk Éva 40 frt o. é. tüke követelése és járuléka megfizetése végett Grosán Leszkuznak Nándor Valya helységében és batárán találtató összesen 672 frtra becsült báza s telke, az ahoz tartozó 15 darab szántó, 3 darab kaszáló és 2 darab szőlővel együtt, miután az 1869 october 5-én 3868 sz. a. kelt hirdetménynyel az Erdélyi Hivatalos Értesítőben közzé tett 2-ik határnapi árverés felperes felfüggesztette miatt nem tartatott meg, annak foganatosítása 1870 augusztus hó 16-ik napjának délelőtti 10 órára tűzetik ki a helyszínére Nándor-Valyára mely alkblommal az elárverezendő ingatlanok a legtöbbet igérő vevőnek a törvényszéknél megtekinthető föltételek mellett a becsáron alól is el fognak adatni.

Hunyadvármegye dévai törvényszékének 1870 június hó 14-én tartott üléséből.

Sz. 105/1870

(308)

(3—3)

Hirdetmény.

A kolozsvár-décsi távirtdai vezetékhez a legrövidebb idő alatt 400 darab távirtdai faoszlopokra leendő szükség.

Ezen oszlopok fenyű- vagy tölgytörzsből valók, s ha lehetséges, téli vágásnak legyenek, továbbá egészes fából, egyeneseknek, legalább 25 láb magasaknak és felső végükön 4 1/2 hüvelyk átmérőjűeknek kell lenniük.

Ezen oszlopokból Kolozsvárra 50, Apahidára 50, Válaszutra 120, Szamosújvárra 80 és Déésre 100 darab szállítandó.

Vállalkozni akarók bélyegzett ajánlataikat, melybe a szállítási határidő kiteendő, alólirt igazgatóságához legkésőbbre f. évi július hó 25-ig benyújtani sziveskedjenek.

M. Kir. távirtdai igazgatóság. Kolozsvárt, 1870 július hó 14 én.

sz. 2704/1870

(309)

(3—3)

Árverési hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsa köztudomásra juttatja: miszerint a város bel- és külterületén szesz- és pálinka-fogyasztás után egy kupától fokontként 1/2 kr díj szedhetése, nem különben a szesz és pálinka korlátozási jog a főméltóság m. kir. belügyminiszteriumnak idei június 28-án 10080 szám alatt kelt rendelete által meg erősített föltételek alapján folyó év augusztus 16-án d. e. 9 órakor a városi tiszti karnál september 1-én kezdődő 3 év és 4 óra közárverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évenként 16,000 forint. Bánatpénzzel ezen összegnek 5%-%. százaléka árverelő által készpénzben vagy értékpapirokban leendő.

Írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt elfogadtnak. Az árverzési feltételek a városi tiszti háznál a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők, — távolabb helyiségekbe kívánatra meg is küldetnek.

NEM HIVATALOS.

Kiadó jószág!

Apanagyfaluban egy több mint 300 hold terjedelmű, igen jó minőségű szántóföldek és kaszálókból álló, gazdasági épületekkel és vízzel kellően ellátott jószág 4 vagy hat évre, fundus instructussal vagy anélkül, mindenféle gazdasági eszközökkel, sőt cséplő és szórógéppel is felszerelve, biztosíték mellett, folyó évi szt. Mihály napjától kezdve haszonbérbe kiadó.

Ertekezhetni ügyvéd Voith Miklós-sal Szamos-Ujvárt, vagy a tulajdonos Flórian Gergely-lyel Apanagyfaluban.

(313)

2—3

Ingyen játszhatni minden évben hatszor **600,000** frankot **7** százalékos kamatot megvásárlása által, **1870 augusztus 1-jén 600,000 frank** főnyereménnyel lesz. melynek huzása

kaphatni a befektetett tőke után egy

Ezen sorsjegyeket, a melyek jegyzése a tőzsdén meg van engedve, s a melyek 400 frank névértékre szólnak, évenként 12 frankot aranyban jövedelmeznek és **600,000, 300,000, 60,000, 40,000 frankos nyereményekkel** vannak dotálva, darab számra **88 o. é. frton** árulja a bécsi kereskedelmi bank váltóirodája, ezelőtt Sothen C. Ján. Bécsben, **Graben 13** oly kötelezettséggel, hogy azokat 1871 július 30-án ugyanabban az árban visszaveszi, ezen kötelezettség nélkül **86 frton o. é. árulja** fennebbi váltóiroda e sorsjegyeket, és részletfizetésre, 10 forint előfizetés mellett, 95 frton bocsátja át, mely részletfizetés után mindjárt a legközelebbi huzásban egyedül játszhatni az összes nyereményekre.

N. B. Külső megrendeléseknél, melyek az említett váltóirodához intézendők, kérietk az összeget bérmentesen beklüdeni s ezen feljül a nyeremény-lajstromnak annak idejében leendő megküldéséért még külön 30 krt. mellékelni.

(305)

2 1/2

(3—8)

SO THEN C. JÁNOS, Bécsben.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel Stein Jánosnál. Nyomdaru Scoală = BCU Cluj-Napoca.

Magy. kir. díj-sorsjegyek az 1870-ik évről.

Főnyeremény **250,000** frt. Legkisebb nyeremény **104—200** frt.

Huzás **1870 augusztus 15-én.**

Törvényesen bélyegzett

(298)

Részletjegyek

20 m. kir. sorsjegyekre játék társulatban

6 frtjával,

havi fizetés mellett. Az utolsó részlet lefizetése után minden részvényes kap **egy m. kir. díj-sorsjegyet.**

az összeg készpénzben beklüdeni, vagy utánvét mellett. Nyeremény lajstromok ingyen.

Részjegyek,

addig érvényesek, a míg azokra a 250,000 frtól 104—200 frtig terjedő nyeremények egy huszad része nem esett:

7 frtjával,

10 darab 68 frt. 20 darab 135 frt.

Rothschild és társa,

Bécs, Postgasse Nro. 14.

(287)

(4—6)

Haszonbér.

Tordavármegyében Mező Rütösön Marosvásárhelyhez 1 1/2 óra járásra; egy **529 holdból álló tagosítás alatt lévő birtok**, erdővel, szőlővel, hozzá tartozó lak- és gazdasági épületekkel; ugy-

mint: teljes instructioval felszerelve 1871 Szentgyörgy napjától kezdve 6 egymásután következő évekre bérbe kiadandó, vagy örök áron is eladó. Ertekezhetni levél útján Ürmösön, utolsó posta Nagy-Ajta, MAURER MIHÁLYLYAL.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

levél általi uton gyógyít a nehézkór valódi orvosa Dr. **Killisch O. Berlinben**, jelenleg Louisenstrasse N. 45. Eddigélé 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (97) 21,7 (50—156)

(314)

(2—4)

60 darab disznó

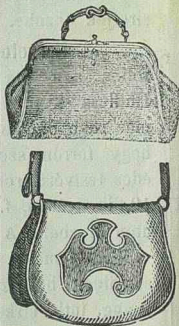
van eladó, a legjobb fajból, Udvarhelyszéken Pálfi Déneznek **beneczedi jószágán**, 20 darab 2 1/2, 40 darab 1 1/2 éves. Ertekezhetni Tarcsafalván gazdatiszt Sándor Zsigmondnál, utolsó posta Székely Keresztúr.

500 darab útibőrönd.

500 darab útibőrönd.

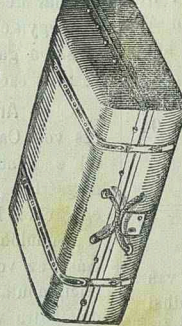
A vasút megnyitára 500 darab

mindenféle nagyságu, s a legjobb anyagokból készült

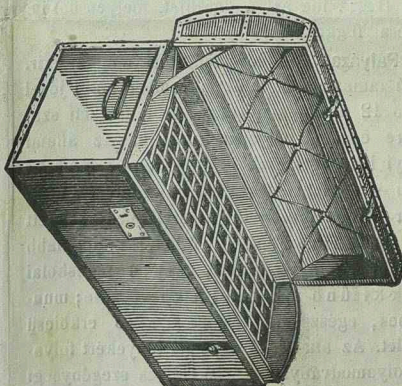
útibőrönd,

valamint mindenféle **utazási kellékek** nagy választéka áll a t. utazó közönségnek, legjutányosabb árakban rendelkezésére

a Nagy Bazárban Csapó Sándornál Kolozsvárt.

500 darab útibőrönd.

500 darab útibőrönd.

Zongora-hangoló és zongora-készítő Triska Ferencz Bécsből ajánlja magát a t. közönségnek zongora hangolás és igazításra a legokosabb árért, megrendeléseket Demjén ur könyvtárához kérti bejegyezteni.

Pályázati hirdetés.

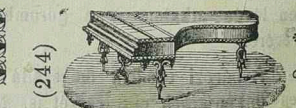
A maros ludasi m. k. postahivatalhoz egy állomását azonnal elfoglalható kezelő keresetetik. Főfeltételek: hogy az illető a postakezelésben tökéletesen jártas, morális és a közönséggel szemben előzékeny magaviseletű, a magyar, román s német nyelvek birtokába, s végre a magyar postahivatalbeliek egyletének rendest agja legyen. Évi fizetése: szabad étkezés, mosás s szállás mellett, 180 frt. o. é. Okmányolt folyamodványok e hó végeig alólirtoz ezimezendők. Maros-Ludas, 15 ik július 1870. (310) 2—2

Hantz Pál, m. k. postamester.

Demjén László

könyv- mű- és hangjegyek kereskedésében **KOLOZSVÁRTT.** Főpiacz:

legujabb könyvek, képek, **HANGJEGYEK** valamint kitűnő **Bécsi zongorák gyári áron** folyvást kaphatók.

(244)